

Dosarul nr.2r-362/22
2-21046117-01-2r-11072022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. P. Harmaniuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. R. Pulbere, V. Mihaila, A. Pahopol)

DECIZIE

07 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Maria Olar, reprezentată de avocatul Alexei Croitor,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Olar împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat și obligarea Procurorului General de a aduce scuze oficiale în numele statului,

împotriva încheierii din 20 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Alexei Croitor, în interesele Mariei Olar,

c o n s t a t ă:

La 26 martie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.29) și la data de 29 martie 2021, prin intermediul poștei (f.d.28), Maria Olar a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, solicitând încasarea prejudiciului moral în mărime de 200000 de lei, obligarea Procurorului General de a aduce scuze oficiale în numele statului pentru că a fost supusă neîntemeiat urmării penale, prin publicarea comunicatului pe site-ul oficial al Procuraturii Generale a Republicii Moldova.

Prin hotărârea din 16 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Maria Olar împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin tragerea ilegală la răspundere penală în baza art. 303 alin.(2) Codul penal în cadrul cauzei penale nr. 2020010105, pornită la 23 ianuarie 2020 de către IP Centru al DP mun.Chișinău și obligarea Procurorului General de a aduce scuze oficiale în numele statului pe site-ul oficial al Procuraturii Generale a Republicii Moldova.

La 24 decembrie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.64), Maria Olar a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 16 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, exprimând dezacordul cu aceasta.

La 03 ianuarie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.67), Maria Olar, reprezentată de avocatul Alexei Croitor, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 16 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea

hotărârii, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi decizii de admitere a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 05 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Maria Olar, acordând termen de 10 zile de la data recepționării încheierii pentru depunerea cererii de apel în conformitate cu prevederile art. 364-365 Cod de procedură civilă, inclusiv în limba de stat și într-un număr egal cu participanții la proces; totodată, s-a indicat că, de hotărârea primei instanțe, apelanta poate lua cunoștință pe pagina web a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru sau în Curtea de Apel Chișinău; s-a înștiințat apelanta despre posibilitatea restituirii cererii de apel, în cazul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel, în condițiile prevăzute de art. 369 alin.(1¹) Cod de procedură civilă, fără citarea părților. Problema punerii pe rol a cererii de apel, numirii datei ședinței instanței de apel sau restituirii cererii de apel va fi soluționată imediat după expirarea termenului procesual acordat pentru înlăturarea neajunsurilor indicate.

Prin încheierea din 20 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel înaintată de avocatul Alexei Croitor, în interesele Mariei Olar, împotriva hotărârii din 16 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 25 iunie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.86) și ulterior, în original, la data de 28 iunie 2022, Maria Olar, reprezentată de avocatul Alexei Croitor, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 20 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii contestate, remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel la etapa primirii în procedură a cererii de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că, în adresa avocatului Alexei Croitor, încheierea instanței de apel a fost expediată cu aviz recomandat și a fost recepționată la 18 mai 2022, conform extrasului de pe site-ul posta.md. Apelul motivat a fost înregistrat la 16 mai 2022. Astfel, odată ce încheierea din 05 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău prin care nu s-a dat curs cererii de apel a fost expediată atât în adresa Mariei Olar, cât și a avocatului, a considerat că, termenul urmează a fi calculat de la data ultimei recepționări a actului judecătoresc, adică de la 18 mai 2022.

Totodată, a opinat că, încheierea instanței de apel din 20 mai 2022 de restituire a cererii de apel este prematură, instanța urma să aștepte expirarea termenului acordat avocatului. Termenul limită fiind data de 28 mai 2022.

Partea recurentă a susținut că, prin încheierea din 20 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău de restituire a apelului s-a încălcat accesul liber la justiție, garantat prin art.6 din CEDO.

Conform jurisprudenței CtEDO, este acceptabil, în principiu, să se stabilească restricții procedurale și prevederi în cadrul dreptului intern în scopul bunei administrări a justiției; însăși esența dreptului de acces la instanță nu ar trebui, totuși, să fie afectată (Hadjianastassiou, §§32-37). Un reclamant trebuie să demonstreze diligență considerabilă pentru a se conforma cu cerințele procedurale ale dreptului intern, cum ar fi termenele limită pentru recurs (Jodko c.Lituaniei, dec).

De asemenea, a indicat că, nu este clar dacă există un drept cum ar fi cel de a fi informat printr-o hotărâre judecătorească în ceea ce privește termenele limită aplicabile pentru un recurs, dar un astfel de drept poate exista în cazul în care există două termene limită concurente prevăzute de legislația națională - cum ar fi unul în ceea ce privește recursul în sine și altul în ceea ce privește timpul alocat pentru a susține recursul (Vacher c. Franței, §§22-31) sau în cazul în care Curtea de Apel nu

reuşeşte să informeze un reclamant despre termenul limită pentru a găsi un nou avocat, atunci când fostul avocat din oficiu a refuzat să reprezinte reclamantul în recurs (Kulikowski c. Poloniei, §§60-71).

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimatului la data de 11 iulie 2022, prin scrisoare (f.d.97) și a fost recepționată, conform avizului de recepție (f.d. 99).

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea de restituire a cererii de apel în data de 20 mai 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 25 iunie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.86) și ulterior, în original, la data de 28 iunie 2022.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei încheierii instanței de apel către participanții la proces la data de 20 iunie 2022, inclusiv prin intermediul poștei electronice (f.d.85). Astfel, recursul este declarat în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de Maria Olar, reprezentată de avocatul Alexei Croitor și va menține încheierea contestată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul relevă că, hotărârea din 16 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Olar împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin tragerea ilegală la răspundere penală și obligarea Procurorului General de a aduce scuze oficiale în numele statului, a fost atacată cu apel de către Maria Olar și avocatul acesteia, Alexei Croitor, depunând în acest sens cererea de apel, prin intermediul poștei electronice, la 24 decembrie 2021 (f.d.64-65) și la 03 ianuarie 2022 (f.d.67-68).

În conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 05 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Maria Olar, acordând termen de 10 zile de la data recepționării încheierii pentru depunerea cererii de apel în conformitate cu prevederile art. 364-365 Cod de procedură civilă, inclusiv în limba de stat și într-un număr egal cu participanții la proces; totodată, s-a indicat că, de hotărârea primei instanțe, apelanta poate lua cunoștință pe pagina web a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru sau în Curtea de Apel Chișinău; s-a înștiințat apelanta despre posibilitatea

restituirii cererii de apel, în cazul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel, în condițiile prevăzute de art. 369 alin.(1¹) Cod de procedură civilă, fără citarea părților. La fel, s-a menționat că, problema punerii pe rol a cererii de apel, numirii datei ședinței instanței de apel sau restituirii cererii de apel va fi soluționată imediat după expirarea termenului procesual acordat pentru înlăturarea neajunsurilor indicate (f.d.78-79).

Aici este de notat că, încheierea instanței de apel din 05 aprilie 2022, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a fost expediată cu aviz recomandat, prin scrisoarea datată cu 28 aprilie 2022, în adresa Mariei Olar, precum și a avocatului său Alexei Croitor și a fost recepționată de către Maria Olar la data de 05 mai 2022, conform avizului de recepție (f.d.82), iar de către avocatul Alexei Croitor- la data de 18 mai 2022, conform avizului de recepție (f.d.81).

Instanța de apel, în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, prin încheierea din 20 mai 2022, a restituit cererea de apel depusă de avocatul Alexei Croitor, în interesele Mariei Olar, împotriva hotărârii din 16 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.83-84).

Or, în virtutea art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Colegiul prin prisma criticilor aduse actului judecătoresc contestat și argumentelor aduse în favoarea casării acestuia, apreciază ca fiind corectă soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel, având în vedere neîndeplinirea în termen a indicațiilor instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă, din motivele ce succed.

Instanța de apel în încheierea de restituire a cererii de apel ca urmare a neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă, a punctat că, în termenul acordat de către instanță pentru lichidarea neajunsurilor, partea apelantă nu a înlăturat neajunsurile menționate, adică nu a prezentat apelul motivat.

Colegiul reiterează că, partea apelantă a avut un termen de 10 zile pentru înlăturarea neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel, acordat prin încheierea din 05 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, care a fost expediată la adresa apelantei Maria Olar cu scrisoare recomandată, fiind recepționată la data de 05 mai 2022, conform avizului de recepție (f.d.82).

Având în vedere că, însăși Maria Olar a recepționat la data de 05 mai 2022 încheierea instanței prin care nu s-a dat curs cererii de apel, nu poate fi reținută ca fiind întemeiată alegația avocatului recurente precum că termenul pentru lichidarea neajunsurilor urma a fi calculat de la data ultimei recepționări, adică de la data primirii corespondenței de către însuși avocat. Or, instanța de apel a primit confirmarea de recepționare de însăși apelanta Maria Olar a încheierii instanței de apel prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

De altfel, expedierea corespondenței s-a realizat de către instanța de apel atât în adresa apelantei Maria Olar, cât și a avocatului Alexei Croitor, pentru a se asigura că încheierea instanței de apel prin care nu s-a dat curs cererii de apel va fi recepționată de către partea apelantă, fiind una dintre măsurile întreprinse în virtutea legii pentru comunicarea actului de procedură.

Drept urmare, decad argumentele părții recurente precum că, termenul pentru înlăturarea neajunsurilor urma a fi calculat de la data ultimei recepționări, adică de la data de 18 mai 2022, dată când a fost recepționată de avocatul Alexei Croitor, în situația în care încheierea instanței prin care nu s-a dat curs cererii de apel a fost recepționată la data de 05 mai 2022, de înșăși apelanta Maria Olar, aspect detaliat *supra*.

Nu poate fi ignorat nici faptul precum că, Maria Olar recepționând copia încheierii instanței de apel prin care nu s-a dat curs cererii de apel, era în drept de a comunica avocatului său, Alexei Croitor, despre recepționarea actului dat.

De altfel, avocatul recurente, deși, a susținut că, a recepționat încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel doar la 18 mai 2022, însuși avocatul a indicat în recurs despre înregistrarea apelului motivat la data 16 mai 2022, adică anterior comunicării lui personal a actului de procedură.

Deși, avocatul recurente, Alexei Croitor, a pretins înregistrarea apelului motivat la data de 16 mai 2022, doar că din copiile prezentate nu poate fi identificat faptul dat, totodată, contrar prevederilor Codului de Procedură Civilă, precum și a indicațiilor instanței de apel din încheierea din 05 aprilie 2022, partea apelantă a înregistrat cererea de apel motivată la Judecătoria Chișinău, sediul Centru și nu la Curtea de Apel Chișinău, în situația în care termen pentru lichidarea neajunsurilor i-a fost acordat de către instanța de apel, în procedura căreia se afla cauza.

Mai mult, în copiile apelului motivat, anexate la cererea de recurs de către partea recurentă, nu poate fi identificată data, luna și anul înregistrării apelului motivat, fiind evidentă doar denumirea din amprenta ștampilei la înregistrare: Judecătoria Chișinău, sediul Centru și ora 15:47, iar într-o copie fiind vizibil și numărul de înregistrare (f.d. 88, 93).

La fel, copiile apelului motivat în partea introductivă reflectă Curtea de Apel Chișinău, ca fiind instanța cărei îi este adresat, însă, contrar prevederilor legale și indicațiilor instanței de apel, de fapt, înregistrarea acestuia s-a realizat la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, conform ștampilei (f.d.88,93), aspect detaliat *supra*.

În altă ordine de idei, deși, prevederile legii procedurale sunt exprese și certe în cazul declarării apelului, precum și obligația apelantului de a se conforma prevederilor legale în acest sens, cuprinse în art.365 Cod de procedură civilă, pentru a evita sancțiunile procedurale, apelanta depunând, prin intermediul poștei electronice, la 24 decembrie 2021 (f.d.64-65) și la 03 ianuarie 2022 (f.d.67-68), cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe, a eludat de a se conforma normelor procedurale și de a depune cererea de apel în conformitate cu exigențele legii.

Adițional, Colegiul reiterează că, Mariei Olar, prin încheierea din 05 aprilie 2022 i s-a acordat un termen de 10 zile de la recepționarea încheierii pentru lichidarea neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel, care, la caz a fost recepționată la data de 05 mai 2022 de către însăși Maria Olar.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Totodată, Maria Olar nu a făcut uz de dreptul său procedural de a solicita, după caz, prelungirea termenului prin care s-a acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor în conformitate cu art. 115 Cod de procedură civilă, în caz că nu avea posibilitatea de a se conforma indicațiilor instanței de apel conform încheierii emise în temeiul art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă.

Or, în virtutea art. 115 Cod de procedură civilă, la cererea participanților la proces interesați, instanța de judecată poate prelungi termenul de procedură stabilit de instanța de judecată. Termenul poate fi prelungit pentru același temei o singură dată. Termenul de procedură stabilit de lege nu poate fi prelungit, fiind aplicabil art.116.

În temeiul art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, precum și în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, conform cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Colegiul evidențiază că, instanța de apel corect a punctat că, partea apelantă în termenul acordat nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel, ceea ce a determinat restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, accentuat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un remediu efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că partea recurentă și-a neglijat posibilitatea de valorificare a drepturilor procedurale în interiorul termenului acordat de instanță.

La caz, nu poate fi pretinsă încălcarea dreptului de acces liber la justiție, în situația în care instanța de apel a întreprins măsurile prevăzute de lege prin comunicarea încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de apel părții apelante, acordând posibilitatea de a-și realiza drepturile procedurale.

Din considerentele redate, având în vedere că instanța de apel la emiterea încheierii contestate s-a conformat prevederilor legale corelate cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Maria Olar, reprezentată de avocatul Alexei Croitor.

Se menține încheierea din 20 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Olar împotriva

Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat și obligarea Procurorului General de a aduce scuze oficiale în numele statului.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat